

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

„Edinost“
 rhaia en-krat na dan, razen nedelj in
 praznikov, ob 6 uri zvečer.
 Naročnina znaša:
 Za celo leto 24 kron
 za pol leta 12 „
 za četrt leta 6 „
 za en mesec 2 kroni
 Naročnina je plačevati naprej. Na na-
 ročbe brez priložene naročnine se uprava
 ne odira.
 Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
 samezne številke po 6 stotink (3 kvč.);
 izven Trsta pa po 8 stotink (4 kvč.).
 Telefon št. 870.

Oglasi
 se računajo po vrstah v petiti. Za več-
 kratno naročilo s primernim popustom.
 Poslana, osnutnice in javne zahvale do-
 mači oglasi itd. se računajo po pogodi.
 Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu.
 Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo.
 Rokopisi se ne vračajo.
 Naročnino, reklamacije in oglase spre-
 jema upravništvo. Naročnino in oglase
 je plačevati loco Trst.
 Uredništvo in tiskarna se nahajata v
 ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
 sprejemanje inseratov v ulici Molin
 piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik Lastnik konsorcij lista „Edinost“. Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem 1900 smo odprli novo naročbo na „Edinost“, katera stane:
 v Trstu (na dom pošiljana) in za vse Avstro-Ogersko:

- 24 kron za vse leto,
 - 12 „ „ pol leta,
 - 6 „ „ četrt leta,
 - 2 kroni na mesec;
- za zunanje deželi:
 36 kron za vse leto,
 za pol, četrt leta in na mesec pa raz-
 zmerno.

Kdor izmed zunanjih naročnikov naroči „Edinost“ na tamošnji pošti, dobi jo za 18 kron; to pa v sled tega, ker nam ni treba lista frankirati (5 stot. za vsako številko), marveč dotični naročnik plača poštino naravnost tamošnji pošti, ali poština se izdatno zniža.

Posamične številke lista se prodajajo v Trstu v mnogih tobakarnah po 6 stotink (3 kr.), v Gorici pa po 8 stotink (4 kr.)

List se zamore z vsakim dnem na ročiti.

One naročnike pa, ki so zaostali s plačilom naročnine, uljudno prosimo, da nemudoma storé svojo dolžnost.

Uprava „Edinosti“
 v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Opozicija in obstrukcija

Temeljno načelo ustavne vladne oblike (konstitucionalizma) je vladanje potom parlamentariške večine. To je jasno vsakemu političnemu otroku. O volitvah nastopajo razne stranke, z različnimi programi in načeli. Nastopajo kandidatje, razvijajo, ali v mejah svoje stranke, ali samostojno, svoje programe, svoja načela in menjenja o socialnih, verskih, narodnih in gospodarskih vprašanjih.

Stranka, ki je na ta način izišla kakor zmagovalka iz volilnega boja, postane vladajoča stranka, ker ima večino v parlamentu. Ta večina gleda in si prizadeva, da uveljavlja svoja načela, svoje nazore. Ako je n. pr. v parlamentu konservativna večina, smatra ona kakor svojo glavno nalogo, da v vsem javnem življenju in osobito v šoli, svojim nazorom pomore do primerne veljave in do primerne ugleda, dočim si v nasprotnem lučju liberalna stranka prizadeva, da bi uveljavila svoja liberalna načela. V vsakem

slučaju pa si prizadeva manjšina, da pobija načela večine, dokazuje slabe strani istih.

Tako nastaja opozicija.

In priznati treba, da je opozicija povsodi velika dobrota. Kjer ni opozicije, treba jo je ustanoviti. To je jasno. Temeljno načelo parlamentarizma, vladanje potom parlamentarične večine, daja le-tej že samo ob sebi pravico in tudi dolžnost, da uveljavlja svojo voljo na vseh poljih javnega življenja. Kakor pa je večini pravica in dolžnost, da uveljavlja svoja načela in svojo voljo, isto tako je dolžnost in pravica manjšini, da pobija načela večine, dokazuje škodo, ki bi nastala iz uveljavljanja istih. To pravico, da pobija načela vladajoče stranke, ima vsaka opozicija. Ali dalje nikakor ne sme segati ta pravica.

Po duhu konstitucionalizma in parlamentarizma samega pa večina ne sme biti ovirana po manjšini v praktičnem izvajanju svojih načel, svojega programa. Ako je slednjič ljudstvo razvidelo, da so načela večine škodljiva in pogubna, obrne o prvih volitvah hrbet tej stranki, ki je bila v večini, in voli pristaše manjšine. Na ta način postane lahko iz manjšine večina, katera si zopet prizadeva uveljavljati svoja načela in svojo voljo. Tako in nič drugače treba umeti duh ustavne vladne oblike, duh parlamentarizma. No, v drugih državah se to navadno — z redkimi izjemami — tudi godi tako.

Drugače je seveda pri nas v Avstriji.

Po drugih državah se vrši prepis za velika načela, n. pr. za liberalna in konservativna načela; in ljudje in stranke se tudi v tem zmislu združujejo. Pri nas v Avstriji pa se ljudje ne združujejo po političkih načelih, ampak po narodnostih, vsled česar vidimo celo, da v enem in istem klubu sedi Žid (menda še celo rabinar) poleg katoliškega duhovnika, kar bi bilo v vsaki drugi državi na svetu nemogoče.

Kljubu takemu, v družih konstitucionalnih državah nepoznanemu razvrščanju strank se je tudi v Avstriji do pred malo let vršilo redno delovanje parlamenta. A značilno za avstrijske razmere je, da je bilo to mogoče le dotlej, dokler se je vladalo direktno potom nemških strank, ali pa vsaj v njih zmislu. Kakor hitro pa je prišlo do parlamentarične večine, ki je kolikor toliko odgovarjala narodnostnim razmeram v državi, in je s to

večino prišla na krmilo vlada, ki je — da-si daleč od tega, da bi izvajala načela iste večine — vendar vsaj do neke mere hotela poštovati zahteve večine, jela se je rušiti temeljna podlaga parlamentarizma: vladanje z večino.

Namesto opozicije, ki pobija načela vladajoče stranke, a ne da bi isto ovirala v izvajanju teh načel, dobili smo obstrukcijo, ki naj bi načela večine ne samo pobijala z močjo argumentov, ampak, ki naj onemogočuje večini: uzakonjevanje svojih lastnih načel, in praktično izvajanje svojega programa.

To pa znači bankerot parlamentarizma. Kakor smo že rekli: manjšina se mora klanjati večini. Iz tega pa tudi sledi, da manjšina ne sme ovirati večine v izvajanju nje-nega programa. Večina ima pravico, da svojim načelom in nazorom pripomore do veljave, a pravica manjšine je, da se svojega stališča kritizira načela, nazore in dejanja večine.

Stranka, ki ve, da ima v sebi življenske moči, ki ve, da zamore z gotovostjo računati, da prodere prej ali slej s svojimi nazori tudi v masi naroda: taka stranka tudi nikdar ne poseže po obstrukciji. Stranka, katera vé, da ima v sebi življenskih sil, bo pač kritikovala večino in njena dejanja, v parlamentu in izven parlamenta, a ne bo nikdar ovirala večine v izvajanju programa, zavedajoča se, da bi s takim činom kršila temeljno načelo parlamentarizma, in da bi s tem ustvarila prejudice, ki bi njej sami bil nevaren in poguben za one čase, ko ona sama postane iz manjšine večina.

Zato vidimo tudi, da je v drugih parlamentih, v katerih ima tudi najradikalnejša politiška struja lepo število privržencev, vendar le možno razpravljanje, če tudi tu patam ni brez viharne prizorov. Taki radikale kritikujejo sedanjost uredbo človeške družbe in njene naprave, kritikujejo — n. pr. socialisti — postopanje buržoazijskih strank in njih načela: a dalje ne posezajo, ker se nadejajo, da pride dan, ko bodo tudi njim mogoče uresničevati svoja načela, realizovati svoje ideje in praktično izvajati svoje teorije.

Tako delajo drugod, tako dela vsaka stranka, ki ima v sebi življenske sile in moči in ki se tudi zaveda te sile in moči.

Drugače je z onimi strankami, ki se zavedajo svoje onemoglosti, ki vedo, da s svo-

jimi nazori ne proderejo nikdar. Taka stranka, dobro vedoča, da svojih ciljev nikdar ne doseže, se nahaja v stanju obupa in zato poseže po skrajnih sredstvih, skušaje ovirati nasprotno stranko v izvajanju njenih načel in v znamenju obupa poseže — po obstrukciji!

Obstrukcija je znak onemoglosti stranke, katera jo tira.

Komur so razmere v naši državi le kolikaj znane, gotovo pritrdi tem besedam. Res je sicer, da so tudi Mladočehi svoj čas poskusili z obstrukcijo, a stalne obstrukcije niso tirali. To so uvedli še le nemški šovinisti, hoté s tem preprečiti, da avstrijski Slovani ne dosežejo enakopravnosti. Ti Nemci so dobro znali, da s takim postopanjem avstrijskemu parlamentarizmu zadajo smrten udarec, a za to je tudi šlo. Oni so dobro znali, da ob rednem delovanju avstrijskega parlamenta mora biti konec nemške hegemonije! In zato so sklenili uničiti parlamentarizem potom obstrukcije, nadejaje se, da si bodo — in sicer s pomočjo birokracije — zamogli ohraniti nadvlado, katere si ne morejo ohraniti s pomočjo parlamentarizma.

Slavoljub Podslapinski.

Na pomoč siromakom v Istri!

Posl. Spinčić in tovariši so stavili v seji zbornice poslancev na Dunaju dne 26. februarja t. l. nastopni nujni predlog:

Grozen mraz, ki je bil dne 14., 15. in 16. dec. v Istri, v okraju Volosko, v krajnih občinah Podgrad in Materija je povzročil velikansko škodo s tem, da je uničil kar cele mase sadnega in gozdnega drevja, in da bo trebalo desetletij, da se dovede, zlasti sadno drevje, v prejšnje stanje.

V davčnih občinah krajevne občine Podgrad, Erjavče, Gabrk, Huje, Podbeže, Pregarje, Prelože, Zajelšije je nad 30.000 sadnih dreves deloma močno poškodovanih, deloma popolnoma uničenih, in dosedanja škoda znaša, nizko cenjeno, nad 53.000 K.

Le v jedni davčni občini krajevne občine Materija, v kateri pa je sicer več davčnih občin poškodovanih, namreč v Kozjanski, cenijo dotični prebivalci škodo nad 50.000 kron.

Beda, v katero so vsled omenjene katastrofe zašli prebivalci obeh imenovanih krajevnih občin Podgrad in Materija, je tem

Od tedaj smo ga še bolj spoštovali. Vsak dan smo hodili gledat njegovega vojaka in profesorja na skednju. Poskušali smo na šolskih tablicah, da bi ustvarili kaj enakega, a naši tenki, oglati možiči so nas uverili, da je to jako težka stvar.

Duhovnik bi moral postati naš dijak ali »student«, kakor smo ga klicali. Vsa vas je vedela to. Vsako nedeljo je obdedoval pri gospodu župniku in cerkovnik nam je sam že neštevilokrat povedal, da je nova maša nekaj neizrečeno lepega, da bodo topiči pokali in da vaščani postavijo mlaje po vsej vasi, kadar bo njegov Polde pel novo mašo.

Ali prišlo je drugače, Polde nakrat ni hotel več postati »gospod«. Vsa fara se je jezila, cerkovnik je bil ves žalosten in mi žnijim.

Kaj mislite: topiči in mlaji in slavoloki in nova maša! Oh, Polde nas je pripravil ob veliko veselje!

Zvedeli smo potem, da je šel na Dunaj in da hoče postati profesor, tak profesor z visokim klobukom, ki se mu pravi cilindar in z očali, takimi zlatimi, ki sami čepo na nosu, kakor smo jih videli pri našem šolskem nadzorniku.

(Pride se.)

PODLISTEK Moja prijateljica.

Piše Kopriva.

Navadno me niso obdržali zgoraj v lepi, veliki sprejemnici z mehкими plišim prevlečenimi naslanjači. Pošljali so me dolj v poselsko izbo, kjer bi bila včasih najraje v zemljo zlezla.

— Ti, ali tvoj oče res tako rad pije? — praevala so me dekle.

— Kdaj pa je bil zadnjič pijan? —

— Je-li jako divji, kadar ga ima pod kapo? —

Jaz sem molčala in rdečica mi je silila v glavo od sramu in jeze.

— Ali kaj pretepa mater? — je vprašala kuharica in mi je položila lep kos kolača na predpasnik.

Vzela sem kolač, položila ga na mizo in molče odrinila od sebe.

— Eh, pusti to potuhnjeno mačko, — se je smejal hlapec, — saj vsak vrabec na vasi poje, da je Šiška največji pijanec devet fara naokrog.

In potem sem morala poslušati, kako so si pripovedovali razne sramotne dogodbe, ki so krožile o mojem očetu okrog, in celo vrsto drugih razprav o naših intimnih družinskih razmerah.

Nihče se ni ženiral mene. Zakaj tudi? Vedeli so, da se jaz ne bom upala o vsem tem kaj povedati očetu ali materi. Saj bi bila le jaz tepena.

Tudi z učiteljevimi smo bili znani.

Skoro vsaki dan sem se igrala z otrogi pred cerkvijo ali pa pokopališču. Ob četrtkih in o počitnicah smo se lovili v praznih šolskih sobah, igrali »šolo« ali »skrivnice«, med tem ko sta moj in njihov oče v vaški gostilni igrala tarok in pila poleg.

Moji oče je bil agent zavarovalne banke proti požaru in je vodil poleg tudi razne druge kupčije, kar mu je služilo v najboljši izgovor za posedanje po gostilnah.

Učitelj je bil tudi eden od onih, ki se v zapuščenosti in osamelosti vaškega življenja, in radi skrbij in dolgega časa udajajo pijači.

Njegovi ženi in otrokom se je večkrat jako slaba godila, včasih ni bilo denarja niti za sol. Bilo jih je toliko in starejši trije so bili že v šolah v Ljubljani. Mi smo se med seboj dobro razumeli, ker se je vsem jednako godilo. Niti z menoj, niti žnijimi ni nihče lepo in nežno postopal.

Še med seboj nismo bili posebno ljubezljivi, neko ostro, odkritosrečno razmerje je vladalo med nami.

Lazili smo po pokopališču okrog, igrali

se v stari na pol razpali mrtvašnici, ali pa z cerkovnikom hodili po cerkvi, kadar je čistil in dičil altarje.

Tudi v stolp smo lezli, tja gorj do malih lin, po trhljih, škripajočih lestvah, in gledali na vas, ki je mirno v svetlem lätnem solneu ležala v dolini.

Včasih je prišel stari, že nekoliko gluhi cerkovnik, katerega smo se, če je bil slabe volje, zelo bali in nas jezno spodil domov. Če je bil pa ravno milostiv, vzel nas je z seboj v zakristijo in tam smo smeli občudovati lepe svilene mašne oprave, katere je včasih zračil.

Tudi njegov sin, ki je bil dijak, je hodil o času velikih počitnic z nami in nam pravil, da se mora mnogo, mnogo učiti, mnogo več, nego bi šlo v veliko mašno knjigo v cerkvi.

Nam se je zdel neizrečeno pameten in vsaki od nas ga je v svojem srečanju častil in oboževal.

Nosil je navadno bel slamnik ali pa tudi mehak siv klobuk z širokimi kraji. Nam je jako imponiral, kar mu je bilo menda jako všeč.

Nekdaj nam je narisal na skedenj, katerega so ravno z nekaj novimi deskami popravili, velikega vojaka s puško in sabljo in »profesorja«, moža z očali in cilindrom.

veča, ako se pomisli, da so ti kroški kraji sploh jako ubogi, in da je sadje skoro jedini vir, iz katerega prebivalci dobivajo denar, potreben za njih siromašno gospodarstvo in za davke.

Da priskočijo opravičenemu jadikovanju toli hudo zadetega prebivalstva, so se dotični občinski načelniki obrnili s prošnjami toliko do e. k. oblasti kakor tudi do avtonomne deželne oblasti za hitro in izdatno pomoč in podpisani — katerim je došlo različnih dopisov, radi povspeshevanja onih prošenj — se smatrajo dolžnimi, da stavijo nastopni nujni predlog:

Visoka zbornica izvoli skleniti:

Visoka e. k. vlada se pozivlja, da hitro: 1) za poškodovane davčne občine krajevnih občin Podgrad in Materija nabavi potrebno število cepljenih dreves, da jih bodo oškodovanci mogli že to pomlad zasaditi; 2) da iz državnih sredstev dovoli škodam primerno denarno podporo, ki naj bi se razdelila med poškodovance kakor odškodnina, in med one, ki bodo najbolje in najhitreje skušali regenerirati svoje nasade sadnega drevja.

V formalnem pogledu predlagajo podpisani najhitreje postopanje s tem predlogom in z vsemi skrajšanji, ki jih dopušča poslovni red, posebnost tudi z uporabo § 42 poslovnega reda in z izročenjem predloga proračunskemu odseku brez prvega čitanja.

Dunaj, dne 26. februarja 1900.

Spinčič, dr. Laginja, Povše, Viljelm Pfeifer, Berks, dr. Stojan, dr. Žitnik, Pogacnik, Perič, Borčič, Wachniana, dr. Bulat, Vuković, Maštalka, Bečvar, Rebič, Kušar, Kulp, dr. Ferjančič, Einspieler, Barwinski, dr. Gładyszowski, Karatnicki, Oehrymowicz, Biankini, dr. Blažek, Kaftan, dr. Pačak, Sokol.

Trst, dne 5. marca 1900.

Doslednost — kje si?! Zadnja «Gorica» se je spomnila «Edinosti» z resnim opominom, da nima («Edinost» namreč) na Goriškem ničesar iskati, ker da prav nič ne pozna goriških razmer, in naj raje — po meta tržaški gnoj! — Klanjamo se in čestitamo goriškemu listu, da si je tako temeljito prisvojil oni ton v polemizovanju, ki so ga ustvarile združene ljubljanske polemike.

«Slov. Narod» je seveda se slastjo presadil v svoje predale to — dehtečo cvetko «Goričanske» polemike, ne mené se za to, da se je ozirom na to, kar se, kakor čujemo, pripravljajo na Goriškem, samega sebe plusknal po zobeh. Res, tako dveh čudnih tovarišev ni z lepa hudomušni slučaj potisnil na skupno posteljo. Čestitamo jednemu in čestitamo drugemu.

Zahteva, da bi se rojak ne smel brigati za svojega sorojaka, makar da bivata v isti provinciji, je že sama na sebi absurdna, a sojena z slovenskega stališča je naravnost gorostasna in bi mogla — ako bi delala proselite — postati tako pogubna, da bo treba res enkrat neusmiljeno ožigosati brezdomovinstvo vseh onih, ki si le upajo na dan s takim zanikanjem vsake narodne skupnosti!

Za danes pa le po par besed na adresu brata in sestre v — duhteči polemiki.

«Gorica» vidi, da ima «Edinost» pravico govoriti o goriških razmerah sploh že zato, ker je javen list, potem zato, ker je glasilo političnega društva, čegar delokrog se po društvenih statutih razteza tudi na Goriško, in posebej še zato, ker je baš Goriška, posebno pa Kras, daje velik kontingent naročnikov in ker imajo ti naročniki pravico zahtevati, da pišemo o stvareh, ki zanimajo njih!! In ako «Gorica» trdi o ljudeh, ki se zbirajo okolo «Edinosti», da ne poznajo razmer in da nimajo pravice utikati se v Goriške razmere, potem pa moramo vprašati: kako se je moglo politično društvo, kateremu načelujejo isti možje, ki izdajajo «Gorico», pred par leti pehati in potiti za to, da bi bili v deželni zbor goriški izvoljeni ljudje, ki se zbirajo okolo «Edinosti», ki ne poznajo goriških razmer in ki nimajo pravice utikati se v goriške stvari?! Erkläre mir graf Oerindur! Kje je — doslednost?!

«Slov. Narod» pa moramo vprašati: ako «Edinost» nima pravice, utikati se v goriške razmere — da si izhaja v isti Primorski —, od kje pa je vzel «Slov. Narod» pravico, da se je ne le utikal v goriške razmere, marveč je celo vodil ljuto kampanjo proti istim možem, ki sedaj na Goriškem snujejo — narodno-napredno stranko?! «Narod» se je celo bahal

stem, da je zakuril in netil tisti grozni boj, ki je poprej precej solidne razmere na Goriškem pahnil v razsulo!!

In zakaj «Slov. Narod» ne pošilja svojih posvaril tudi na adresu »Učiteljskega Tovariša«, ki se — v kar pa ima po naših nazorih vso pravico — v jedomer utika ne le v šolske in stanovske stvari goriških učiteljev, ampak jim daje tudi direktivo, kako se jim je vesti v vsem javnem življenju?! Kje je doslednost?! Kar je glede Goriške dovoljeno »Slov. Narodu« in »Učiteljskemu Tovarišu«, to mora biti dovoljeno tudi primorski »Edinosti«. Morda je »Narod« tudi ob tem vprašanju na tistem pojasnjem stališču: ako se »Narod« utika v nekranjske razmere, je to hvalevredno, je to boj za pravico zatiranim — ako pa se »Edinost« utika v iste razmere, je to nesramnost, je to — gnoj!

Doslednost, kje si?!

Politični pregled.

FRST, 5. marca 1900.

K položaju. Parlamentarno položenje v tem hipu je izraženo v ugibanju, da-li se večina vzdrži preko volitve I. podpredsednika. V tem pogledu je prinesla »Reichswehr« jako zanimivo enunciacijo iz peresa nekega odličnega člana desnice, kjer dokazuje, da sedanja večina parlamenta pač more razpasti, nikdar pa desnica parlamenta. Desnica je ukupnost strank, stoječih na podlegi avtonomistiškega programa, večina pa je le aritmetiška svota teh glasov. V desnici je utišnjena živa skupnost interesov. Forma se lahko razbije, vsebina pa ostane. Ta vsebina — desnica se svojim programom — ostane tudi za prihodnost kristalizacijska točka za razvrščenje strank. Ako pa desnica ostane in ni proti njej možna nobena druga večina, je pač najlogičnejše, ako odločilni krogi ohranijo to, kar je, s tem, da potolajijo Čeha na ta način da jim v obliki, kateri bi mogli pritriliti Nemei, vrnejo notranji službeni jezik.

V vprašanju volitve I. podpredsednika zbornice je prišlo baje — kakor se glase današnja poročila — vendar do kompromisa mej strankami desnice. Kompromis bi bil tale: II. podpredsednik Rumun Lupul se odpove, in na njegova mesto bo izvoljen Čeh Začek. Potem bodo Poljaki in nemški konservativci glasovali za Pradeja kakor prvega podpredsednika, a Čehi in Jugoslovani oddajo bele listke.

Državni zbor. Razprava o izjavi vlade je bila v seji minole sobote zaključena. Kakor vsi prejšnji češki govorniki, tako je tudi v soboto posl. Pačak govoril jako odločno in je opozarjal nemško gospodo, da se svojim govorjenjem o državnem ali posredovalnem jeziku le spodmikajo tla za sporazumljenje. Nemškega državnega jezika ne dopustimo nikdar: s takim nezmyslom naj nam ne prihajajo. Proti temu se združijo vsi nemški narodi. Tudi absolutizma se Čehom ne treba bati, pač pa naj se ga boji država. Istotako se ne boje vlade levice. Taka vlada je že enkrat privela državo do roba propada, a rešil jo je — Dunajevski. Brez zadoščenja in brez zaeljenja ran, ki so jo vsekali naroda češkemu, ne bo miru.

Naš slovenski program. Nekí rodoljub z Štajarskega nam piše:

Ne zamerite, da Vam pišem sledeče. — Tako ne gre dalje, kakor se zdaj godi po Slovenskem. Prevladati mora vendar enkrat razum. A na Kranjce ne smemo čakati, sicer bi lahko bilo prepozno.

Jaz sem tega menenja: Slovenci izven Kranjske skličimo političen shod, morda v Celje. Tudi ločimo svoj politični program in izpovejmo skupno svoje zahteve. Kranjcev ne povabimo, ker bi le-ti — tudi če bi prišli na shod z najboljšimi nameni — ob srditosti, ki vlada mej njimi, bržkone tudi tu zašli v prepir. Sicer pa jih — kakor kaže — tudi naše težnje ne tangirajo. To pa upamo in pričakujemo, da bodo tudi kranjski poslanci odločno podpirali naše zahteve.

Le tako bo možno, da ostanemo vsaj izvenkranjski Slovenci edini in se možko branimo. Posebno koroški Slovenci so skupne akcije Slovencev najbolj potrebni. (Istrani ne manje. Opomba ured.) Ako ne pride skoro do take akcije, bati se je, da naš življ tu popolnoma izgine. Zdjaj bi se dalo kaj doseči, da namreč vzbudimo naroda: čut v mladini, ki je v tujem duhu vzgojena.

Torej na delo, dokler ne bo prepozno! Kolikor se dostaje političnega programa za Slovence, bi jaz dal direktivo: Naša

ideja bodočnosti bodi, da pod žezlom Habsburgov združimo administrativno jugoslovenske dežele, torej tudi slovenske. Od teh seveda vse Primorsko, Kranjsko, južno Štajersko in vse Koroško. Tega zadnjega ne smemo kosati, sicer nam Nemei pograbi vse Slovence, a koroški Nemei nam ne morejo škodovati. Vrh tega je bila Koroška prestolnica slov. knezov.

To bodi naš ideal, naš konečni cilj, za katerega uresničenje moramo delati vsi, kajti le v taki skupini nam bo zagotovljen obstanek. Poleg tega pa — to se umeje — ne bi smeli zanemarjati potrebnega drobnega narodnega dela. In baš za to drobnost naj bi shod, katerega nasvetujem jaz, določil popoln in vseobsežen načrt.

Tržaške vesti.

Shod pol. društva »Edinost«, ki se je vršil včeraj v Bazovici, je bil dobro obiskan. To zaslučuje toliko večje pohvale, ker je bilo vreme res strašno. Mraz, burja sneg. To je kar divjalo, bilo je vreme, ko človek ne hodi na cesto, če ni prav prisiljen v to. In vendar se je zbralo toliko zborovalcev, da so lepo napolnili dvorano. Posebno nas je iznenadilo, da so se pripeljali gostje tudi iz Opčin in nekaj celo iz Sezane. Shodu je predsepal g. dr. Rybář. Poleg njega so govorili gospodje: poslanec Alojzij Gorinp, dr. Slavik, urednik Cotič, Josip Grgič in Ferluga z Opčin. Poročilo pride.

Tržaški mestni svet. V soboto o popoldne je bila javna seja mestnega sveta, kateri je predsedoval župan dr. Dompier, vlado je zastopal namestniški svetovalec vitez Jettmar; navzočih je bilo 28 svetnikov.

Na dnevnem redu je bila specijalna debata načrta pogodbe o razširjenju vodovoda društva »Aurisina«. Debate so se udeležili svet. Ravasini, dr. Gairinger, dr. Morigio, Polacco, Rascovich, dr. Venezian, pl. Conbi, poročevalec dr. Mazonara, ravnatelj stavbenega urada dr. Lorenzutti in mestni fizik dr. Costantini. Dr. Gairinger je zlasti zahteval, da bi se cena vode znižala ter razširila precejalnice, ki je sedaj urejena le za 7000 kubičnih metrov vode. — O glasovanju je bil načrt pogodbe vsprejet z vsemi glasovi proti glasu dr. Gairingerja. Poslednji je zahteval, da se njegov votum protokolira ter da se vodovodni odsek nemudoma bavi s konečno rešitvijo vodovodnega vprašanja. Ob 2. uri pop. je bila seja zaključena.

Zalostno, pa resnično! — Na znanje slavnemu poštnemu ravnateljstvu. V soboto popoldne, ko je bil list že zaključen, smo prejeli: Ravnokar, ob 3. in pol uri pop., hotel sem kupiti za 20 K nemško-slovenskih dopisnic, ali strmite g. urednik: na vsej tržaški pošti jih ni bilo dobiti več nego za 10 K, ker dotični g. kontrolor, ki ima za trojnimi ključem v strašni temi zaprte te uboge na pol slov. tiskovine, ni bil prišel še v urad!! Da ste mi zdravi!

Zmagonos.

Potres. Sinoči od 5. ure 55. min. do 5. ure 58. min. smo občutili v Trstu precejšen potres. Tudi iz Benetek, Verone in Padove javljajo potres, ki je razburil prebivalstvo. V Padovi je bilo vse na ulicah ter s strahom pričakovalo, da se porušijo poslopja. Hvala Bogu, da potres ni imel nikjer resnejših posledic.

Samomor. Danes ob 2. popoldne je skočil skozi okno tretjega nastropja tuk. gostilnice Moncenio, neznan mož, katerega istovetnosti nismo mogli doznati, na ulico ter obležal mrtev z razbito glavo. Še dolgo potem je bilo ono mesto kamor je telebnil vse okrvavljeno.

Požar. V soboto zvečer je nastal v prodajalnici obleke v ulici Barriera Vecchia št. 7 požar, ki je povzročil škode za 400 gold. Blago je zavarovano. Ogenj je nastal vsled tega, da se je prevrnila svetilnica na petrolej.

Mrtveci, pripravljene dne 1. marca: Suša Karol, 28 d., ul. Sette Fontane 16. — Oražem Frau, 76 l., ul. Madonnina 15. — Stepančič Josipina 55 l., Škorklja 200. — Tibav Ivan 26 l., ul. S. Franceo 15. — Miklavce Ivan, 39 l., ul. Rena 8. — Cingria Ivan, 71 let ul. Fontana 1. — Wigagna Matilda, 52 l., ul. Giulia 46. — Ofana Viljelm, 2 l. ulica Squero nuovo 4. —

Prijavljeni dne 3. marca: Črivili Alojzij, 1½ l., S. M. M. Zgoranja 80. — Kravstič Marija, 65 l., ul. S. Maurizio št. 2. — Beran Velja, 3 m., ul. S. Mielele 23. — Čeket Anton, 87 l., ul. Barriera vecchia 18. — Deluka Alojzija 156 l., ul. Rossetti 21.

— Mezgec Ivan, 13 m., ul. Concordia 1. — Podes Pavl, 2 m., ul. Ireneo 4. — Tavčar Marija, 5 in pol l., Rojan 196. — Lavrenčič Jakob, 72 l., Lesni trg 6. — Kaus Emil, 2 l., ul. Preloser 8. — Ivančič Konrad, 1 in pol l., ul. Punta del Forno 5. —

V mestni bolnišnici: Rahomin Josip, 67 l. — Otto Marija, 30 l.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 2.0, ob 2. uri popoldne 4.5 C. Tlakomer ob 7. uri zjutraj 752.0 Danes: toplomer ob 7. uri zjutraj 2.0 C. — Danes plima ob 11.18 pop. Oseka ob 5.48 predp. in ob 5.10 uri pop.

Pevsko društvo »Lipa« v Bazovici bo imelo v nedeljo dne 11. marca 1900 svoj II. redni občni zbor v prostorih gostilne pri »Lipi«. Začetek ob 4. uri popoldne.

Doneski za moško podružnico sv. Cirila in Metoda: Nabergoj Vekoslav nabral pri plesu na Proseku 6 K; mesto venca na krsto pokojnega g. Šabca C. D. v Trstu 10 K in Ivan Pogorelec 20 K.

Vesti iz ostale Primorske.

× Tudi v Kopru! Tudi na plesu »Lege« v gledališču koperskem so bile letos demonstracije. Nad odrom je visela italijanska peterožarna zvezda, obdana od italijanskih barv. To zvezdo so morali odstraniti po ukazu vladnega komisarja. Potem pa je neki doktor v loži municipija svoje 6-letno dete zlorabil za veleitalijansko demonstracijo, da je — kakor čujemo — v povod sodni preiskavi proti gospodu doktorju.

× V Opatiji je bilo glasom zadnje liste o gostih od 1. septembra m. l. 3730 strank z 6367 osebami. Od 18. do 25. februarja je prišlo na novo 456 oseb. 25. februarja je bilo gostov v Opatiji 1553.

× O dogodku na plesu »Lege Nazionale« v Poreču. Sedaj ni nobene dvoma več, da so se na plesu »Lege« dne 2. t. m. v gledališču v Poreču godile prav grde reči, ki so možne le tam, kjer je politično življenje popolnoma okuženo. Take reči se morejo dogajati le tam, kjer se je v ljudeh, ki nimajo nobenega spoštovanja več do nobene stvari, utrdila vera, da jim je dovoljeno — vse. Ker je o stvari že uvedena preiskava, da spravi vso resnico na dan, rečemo le toliko, da se je žaljenje Veličanstva godilo na način, ki ne kaže le na fanatično protidinstično mišljenje, ampak tudi na brezmejno surovost. Zaradi tega dogodka so že deli v zapor 6 junakov.

A to ni bil edini »dogodek« na tem plesu. Drugi dogodek je bil ta, da je sin jednega italijanskih državnih poslancev dejanski — s pestjo — insultiral nekega e. k. namestniškega koncipista. Tako se dogaja v dežel, kjer hočejo, da bodi italijanski življ vladar, in sicer zato ker je ta življ predstavitelj — kulture in javnega reda!

× Učiteljsko društvo za sezonski okraj vabi na zborovanje v Nabrežino, dne 8. marca ob 10. dop. Dnevni red: 1. Poročilo predsednikovo. 2. Prečitavanje in odobrenje zapisnika slednjega zborovanja. 3. »Prof. Fr. Erjavce«, važnost njegovih prirodopisnih del za našo šolo. 4. Naše stanje. 5. Predlogi. — Ne zabiti pesmarice dr. sv. Mohora in Glasbene matice!

Odbor.

× Na državni gimnaziji v Gorici bo začetkom prihodnjega šolskega leta izpraznjeno mesto učitelja za poučevanje, klasične filologije. Prošnje je vpslati do 31. t. m. e. kr. dež. šol. svetu za Gorico in Gradiško.

Vesti iz Kranjske.

* Burskega vojaka imajo zaprtega na Žabjaku v Ljubljani. Doma je prav za prav iz Kranja in se imenuje Josip Jaklič. V oktobru lanskega leta se je bil udeležil neke rabuke v ljubljanski kazini, o kateri je nekdo kavarnarja Oswald tako sunil v nogo, da je dlje časa ležal. Uvedla se je preiskava, katere pa Jaklič ni hotel čakati in je raje pobežnil mej Bure, ki so prav tedaj pričeli vojno z Angleži. Bil je v Ladysmithu, ki tedaj še ni bilo zasedeno od Angležev, a le 24 ur. Potem so se morali umakniti na bližnje hribe. Tudi tu se je Jaklič le malo časa vrtel na bojnem polju, ker je bilo krdelo, kateremu je bil pridelen, v neki soteski zajeto od Angležev in se je po ljutem boju moralo udati. Nato je bil Jaklič 6 tednov Angležki vjetnik v Durbanu. Tudi on pripoveduje, kako slabo se godi angležkim vjetnikom, ki morajo le-

zati na gubili slami na prstenih tleh. Ž njim vred je bilo zaprtih mej drugimi tudi več ruskih in francoskih visokošolev in eden Čeh. Mréca je bilo vse polno. Le enkrat na dan so dobivali nekaj evibaka in neke slane prežgane juhe. Jaklič je vse tako presedalo, da je rekel, da je bolje biti eno leto zaprt na Žabjaku, nego en teden v durbanski trdnjavi. Kmalu na to se mu je posrečilo, da je s pomočjo nekega angleškega častnika, rodona Bavarea, ušel. Brez posebnih zgod in nezgod se je potem na pusti terek preko Seherdinga in Celoveca vrnil v Ljubljano, kjer ga je v neki gostilni našel v živem pripovedovanju mestni stražnik, ter ga povabil na Žabjek, kjer gotovo najde dovolj radovednih ušes za pripovedovanje o doživljajih v južni Afriki.

*** Cigan Held obožen.** Kakor zelo se je branil mož, končno vendar ni ušel usodi na vešalah. Poskušal je na vse mogoče načine, da bi ušel sodbi; potem je hotel pobegniti, simuliral je smirno bolezen in tudi na samomor je jako mi-lil vztrajno in resno. Pa vse njegovo prizadevanje je bilo brezuspšno. In kakor je bil ves prejšnji čas zloben in aroganten, tako je bil zadnje dni miren in udan. Ko se mu je v petek naznanilo, da bo drugi dan obožen, rekel je mirno: »No, saj sem vedel, da pride tako.« Spovedal ga je kanonik Jeriha. Do jedi ni kazal poželjenja. Izpil je le dva kozarca piva, četrt vina in eno črno kavo. Od 11. ure zvečer do 4. ure zjutraj je spal. Ob 6. uri je bil obhajan. Točno ob 8. uri zjutraj so ga sproveli na dvorišče okrajnega sodišča, kjer ga je sprejel dunajski krvnik Lang. Pod vešalami je Held jokal. Ko mu je krvnik zadrnil vrat, je zaklical: »Nedolžen sem!« Po kratkih 10 minutah je dr. Vavpotič konstatoval nastopivšo smrt. Od trenutka, ko je Helda sprejel krvnik, do trenutka, ko je krvnik zapustil oder, je minulo samo 85 sekund. Trpljenje Heldovo je bilo torej jako kratko. Krvnik in njegova pomagala so svoj posel izvršili izredno spretno.

*** »Nemaš slovenski«** se kliče gostom od strani neumnih natakarjev v restavraciji na južnem kolodvoru v Ljubljani. Se li res ne dobi v Ljubljani v metle, da bi se temeljito pomešale z smeti nemaške arogance?

*** Ponesrečena delavca.** Delaven pri stavbeni družbi v Ljubljani, Mihi Kasteleu, je železno dvigalo spodletelo ter mu odletelo v glavo. Zdrobilo mu je čeljust. — V ljubljanski plinarji pa se je v petek poskodoval delavec J. Podbersek tako, da so ga morali odvesti v bolnico.

*** Umril je na Rakeku tamošnji nadučitelj Ivan Poženel v 59 letu svoje dobe.**

*** Vodovod v Tržiču** namerja zgragiti odotna občina. Stroški so proračunjeni na 58.000 kron. Deželni odbor predloži v prihodnjem zasedanju dež. zbora predlog, da dežela z 20% prispeva k stroškom.

*** Iz zapora je ušel v Cirknici nevaren tat Frane Kranjc.**

Vesti iz Štajerske.

— Ustrelil se je te dni v Stari vasi pri Vidmu 18 letni mladenič, ker je matinsprotovola nekemu njegovemu »znajcu«.

— Suspendiran je notar v Ptuj Karol Filaferro. Mož je nemški nacionalce, pa so ga njegovi prijatelji dolgo časa na vse načine prali, a »izrezati« ga vendar niso mogli. Suspendirali so ga, a znaj Bog kaj bi se bilo zgodilo z njim, ako bi bil imel nesrečo, biti — Slovence!

— Obesil se je v Mariboru hišni posestnik in krojaški mojster Anton Mlaker.

— Volitev župana celjske okolice se je vršila te dni in je bil zopet izvoljen veleposestnik gospod Matevž Glinšek v Gornji Hudinji.

Razne vesti.

Obleganje mest. Ladysmith je bil oblegan 118, Kimberley 123, Pariz 167, Sebastopol 327 in Charium 341 dni.

Glad v Indiji se je po najnovejših poročilih razširil na prebivalstvo, ki prebiva na 500000 kvadratnih miljah, to je na štiri-krat večji zemlji, nego je Velika Britanija. Sedaj trpi lakota okoli 75 milijonov ljudi, a vlada je dala podpore samo 3784000. Taka je tista človeška civilizacija, katero Angleži z mečem in klanjem zanašajo v daljnje kraje.

Ogrski roparji so te dni z ameriškano rafiniranostjo naskočili blizu Stolnega Beligrada osebni vlak, vdrlji v poštni voz ter so — ko so sprevidniki sreli proge ustavili

vlak in jih pregnali — odnesli pete in skoro vse poštne pošiljkatve.

Najlepše ženske roke se nahajajo na Irskem, a najgrše roke imajo angležke žene. Tako trdi neki francoski psiholog, ki se je posvetil opazovanju lepote ženskih rok. Takoj za irskimi ženskami so Poljakinje, za temi pa Francozinje.

860 jezikov in 5000 posameznih narečij je baje na vsem svetu. Toliko jih našteva neki francoski učenjak.

70 mehko kuhanih jajc je naekrat pojedel nedavno temu mestni stavešina v Mikloševu, Janko Salontaj. Pravijo da more ta mož tekom 12 ur pojedsti do 80 trdo kuhanih jajc. Imeniten želodec!

Loterijske številke izžrebane dne 3. marea:

Dunaj	83	26	38	14	33
Gradec	72	64	21	86	8

Brzojavna poročila.

Stavke.

MOST 4. (K. B.) Včeraj so proizveli iz rudnika 404 vagone premoga, 24 so jih naložili na skladiščih. Danes praznujejo zaradi nedeljskega počitka.

KARLOVE VARI 4. (K. B.) Položaj nespremenjen.

ROKYČAN 4. (K. B.) Danes praznujejo zaradi nedeljskega počitka.

TRUTNOV 4. (K. B.) V okraju Žacler je prišlo večeraj 295 mož, med njimi 71 rudarjev na delo. V stavki je 1099 delavcev. Za danes napovedane javne shode, na katerih so imeli govoriti o gospodarskem in političnem položaju rudarjev, je oblast prepovedala iz formalnih vzrokov.

Papeževе slavnosti.

RIM 4. (K. B.) V proslavo obletnice papeževga rojstnega dne in kronanja je bil v cerkvi sv. Petra tedeum. Zvečer je bila bazilika krasno razsvetljena. Vkljub dežju se je na ulicah vse trlo ljudi.

Dopolnilna volitev v državni zbor.

LIBEREC 3. (K. B.) O današnji dopolnilni volitvi v državni zbor za kmečke občine volilne skupine Liberec-Jablonec-Taunwald je bil izvoljen skupni kandidat nemške liberalne in nemške narodne stranke Fran Bosenwiller s 138 glasovi od 218 oddanih glasov.

Zvezne države in Francija.

PARIZ 3. (K. B.) Predsednik Loubet je sprejel danes odposlanca Zjedinih držav, Porterja in Thompsona, ki sta mu izročila prvo svetinjo v spomin postavljenja Lafayettevega spomenika v Parizu. V nagovorih, ki so jih menjali o tej priliki, so naglašali prijateljstvo, ki veže obe republiki. Predsednik Loubet je rekel, da je srečen, ker more sprejeti ta znak medsebojnega spoštovanja in prijateljstva obeh držav.

Vojna v južni Afriki.

Bitka pri Ofonteinu.

LONDON 3. (K. B.) »Standard« javlja iz Ofontaina dne 1. t. m.: Šest milj dalje proti jugu je bila bitka, v kateri je padel konj pod polkovnikom Rimingtonom. V deželi proti vzhodu in severu od Ofontaina ni več Boercev. Tako javljajo proizvedovalci.

Posvetovanje predsednikov. — Boerci so se umaknili v Oranje.

LONDON 3. (K. B.) »Reuter« javlja iz Lorenzo-Marqueza z večerajšnjega dne: Predsednik Krüger je baje odpotoval v Oranje, da se posvetuje s predsednikom Steijnom. — Ista poslovilnica javlja iz Rendsburga večerajšnjega dne: Danes je odšel vlak iz Colesberg-Junctiona. Mnogo moštva popravlja železnico v Narwalspont. Brzojavna zveza s Colesbergom je popravljena. Vsi Boerci so se umaknili v Oranje.

Avstralci pošiljajo pomoči v južno Afriko.

SYDNEYU 4. (K. B.) »Reuter« javlja: Chamberlain je tukaj prosil, naj avstralska naselbina pošlje še 2000 mož v južno Afriko; stroške bi trpela državna vlada. Prvi minister avstralskih naselbin je odgovoril, da so naselbine pripravljene še nadalje zdatno sodelovati z domovino.

Mac Kinley hoče posredovati.

NEWYORK 4. (K. B.) »Newyork Herald« je izvedel, da se je naznanilo Angležem in Boercem, da je predsednik Mac Kinley pripravljen posredovati, kadarkoli bi to želela katera stranka.

Iz okolice Ladysmitha.

LONDON 3. (K. B.) Vojni urad je do- bil od Bullerja sledečo brzojavko, datirano

iz Ladysmitha dne 2. t. m. ob 6½ zvečer: Poraz Boercev je popolnejši nego sem se upal misliti. Ves okraj je prost Boercev. Samo na vrhu soteske Vanrennen je še videti nekoliko boerskih vozov. Sicer ni sledu o Boercih. Zadaji so zapustili postajo Madderspruit večeraj ob 1. uri popoldne; potem so razstrelili most. Pred šestimi dnevi so naložili vozove. Podali so se od Ladysmitha proti severu ter nam ni bilo mogoče, da bi jim prestrižli pot. Zapustili so mnogo streliva, krme za živino, in razne oprave; topove razven dveh, so vzeli seboj.

Joubert združuje Boerce pri Abrahamsdraalu.

LONDON 5. (K. B.) »Times« javljajo iz Ofontaina z dne 2. t. m.: Sovražnikova pozicija ni docela znana. Premični boerski oddelki se pojavljajo krog angleških čet na vseh straneh. Mislimo, da najdemo pri Abrahamsdraalu, 30 milj od Paardeberga proti vzhodu, odpor, tukaj združuje Joubert vse čete izpred Ladysmitha in iz severovzhoda oranjske republike. Predsednik Steyn je prispel dne 27. februvarja v tabor pri Abrahamsdraalu ter opominjal Boerce v svojem nagovoru, naj mislijo na Majubo.

Ustaja v deželi Griqua.

LONDON 5. (K. B.) »Standard« javlja iz Capstadta z dne 3. t. m.: Ustaši v deželi Griqua, katerim se je pridružilo 600 holandskih kmetov iz okraja Prieska, so zasedli Kenhard, 100 milj od Prieske proti zapadu, ter se podali na jugovzhod proti Vankyksplei, kjer so velike zaloge živil. Urojenci tega kraja so baje nemirni.

Boerci pripravljeni za mir.

NEWYORK 4. (K. B.) »World« objavlja brzojavko transvaalskega poslanika dr. Leydsa, v kateri izjavlja, da so Boerci zdaj pripravljeni skleniti mir, a da zahtevajo neodvisnost.

Ob reki Oranje.

COLESBERG 4. (K. B.) Angležki oddelek je rekognosciral onstran reke Oranja ter našel 50 Boercev, ki so se umaknili, ko so Angleži spustili med nje nekaj granat.

Nakup topov v Spaniji.

MADRID 4. (K. B.) Ministerski svet je sklenil, da porabi sedem milijonov pezet, ki še stojijo od izrednega vojnega proračuna na razpolago, v nabavo brzostrelnih topov.

Trgovina in promet.

Kavni trg v Hamburgu.

Kakor javlja kor. biró iz Hamburga dne 21. t. m., so bile cene na tamošnjem kavnem trgu naslednje: »Santos good average« za marej 37.—, za maj 37½, za september 38½— in za december 39.— Denar.

Tržaška posejilnica in hranilnica

napravila je do večeraj čez en milijon prometa. Ako se pomisli, da sedanji čas za ta zavod ni posebno ugoden, ker kmetovalci nimajo denarja, se mora pač reči, da je to velikansk napredek! Sploh pa se opazuje vedno bolj zanima za ta naš prepotrebni denarni zavod in to ne samo Slovenci, ampak tudi drugorođci, kar je v znamenje, da ima zavod splošno zaupanje in solidno podlago.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 5. Pšenica za oktober K. 7.72 do 7.73. Pšenica za april K. 7.45 do 7.46 Rž za oktober K. 6.44 do 6.45. Rž za april K. 6.29 do 6.30 Koruza za juli K. — do — Koruza za maj 1900 K. 5.14 do 5.15. Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 4.97 do 4.98 Pšenica: ponudbe živahne povpraševanje boljše, trdno. Prodaja: 28.000 met. stot. fineje 5 h višje Vreme: jasno, mráz.

Hamburg 5. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.25 za maj 36.75, za september 37.50, za december 38.25 Denar.

Havre 5. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 43.75, za juli 50 k. frankov 44.75.

Dunajska borza dne 5. marca.

	predvečeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.—	—
" " v srebru	99.—	—
Avstrijska renta v zlatu	98.45	—
" " kronah 4%	99.—	—
Kreditne akcije . . .	234.25	—
London 10 Lsr. . . .	242.55	—
20 mark	23.66	—
Napoleoni	19.28	—
100 italijanskih lir . .	90.05	—
Cekini	11.38	—

Zahvala.

Vsem onim, ki so mojega nepozabnega soproga

Jakoba Laurencich-Bolgatti

glavnega zastopnika banke »Slavije«

spremili k večnemu počitku, kakor tudi onim, ki so mi že za časa bolezni pokojnika izkazovali svoje sočutje, izrekam najpriserčnoje zahvalo.

V Trstu, 5. marca 1900.

Matilda Laurencich-Bolgatti.

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu
Piazza Rosario 2. (šolsko postopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali železničar brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Proti kašlju,
grloholu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve pastilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Velika zaloga
solidnega pohištva in tapecarij
od
Viljela Dalla Torre v Trstu
Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo!

Trgov. obrtna registrirana zadruga v Gorici z neomejenim janstvom
bo imela
dne 11. marca 1900, ob 11. uri predp. svoj

REDNI OBČNI ZBOR

v prostorih »Slovenske Čitalne ce«

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva o poslovanju za leto 1899.

2. Volitev overovateljev zapisnika o občnem zboru in odobrenje zapisnika prejšnjega občnega zbora.

3. Volitev osmih členov ravnateljstva petih namestnikov, pet členov nadzorovalnega sveta in pet namestnikov istega.

4. sklepanje o letnih računih in bilancah.

5. Razprava in sklepanje o predlogih ravnateljstva, nadzorovalnega sveta in posamičnih členov.

Na obilno udeležbo vabi
Ravnateljstvo.

Prva slovenska izdelovalnica mrežic
za plinovo luč (Auer)

Javljam slavn. občinstvu, da sem odprl svojo izdelovalnico in prodajalnico nepregorljivih mrežic za plinovo luč (Auer) na vogalu
Piazza Negotiant in Via dell' Arsenal
Uvažujeto geslo:
»Svoji k svojim«
se priporočam za obilne naročbe.
Dragotin Vitez

Prihod in odhod vlakov.

Južna železnica.

Odhod iz Trsta:

6.20 pdp. omn.	Nabrežina, Červinjani, Benetke
8.—	brzovl. Dunaj, zveza z Reko
8.25	" Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
9.—	omn. Nabrežina, Videm, Benetke, Verona
9.55	pošt. Dunaj, zveza Budapešt in Zagreb
12.45 pop. omn.	Kormin, zveza Červinjani, Benetke
4.35	" Nabrežina, Videm, Benetke, Rim
5.30	" Benetke (via Červinjani in via Videm)
	Rim (via Bixij) naravnost.
6.25	pošt. Dunaj, zveza z Reko
8.15 zveč.	brzovl. Kormin
8.15	" Dunaj, zveza s Peštom, Reko
8.45	meš. Nabrežina, Videm, Benetke
9.45	do Münzschlaga
6.10	(samo ob sredah) ekspres v Ostende

Dohod v Trst:

6.56 pdp. meš.	iz Münzschlaga, Beljaka itd.
7.33	" iz Italije, Kormina, Nabrežine
8.45	brzovl. iz Kormina
9.28	" Dunaj, zveza s Pešto, Mühim
10.25	pošt. Dunaj, zveza z Reko
10.40	brzovl. iz Italije preko Kormina
11.20	omn. iz Benetk (via Červinjani)
5.35 pop.	pošt. Dunaj, zveza z Gorico
7.45 zveč.	omn. iz Italije preko Kormina
8.30	brzovl. iz Italije preko Kormina
9.—	" Dunaj, zveza z Reko
11.35	omn. iz Italije preko Kormina
10.38 pdp.	(samo v sredah) ekspres iz Ostende

Državna železnica.

Odhod od Sv. Andreja

6.30 pdp.	Hrpelje, Ljubljana, Dunaj, Beljak
8.45	" Hrpelje, Rovinj, Pulj, Dunaj
4.50 pop.	Hrpelje, Divača, Rovinj, Pulj, Dunaj
7.45	brzovl. Pulj, Divača, Beljak, Dunaj
2.30	Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Dohod k sv. Andreju.

8.05 pdp.	Divača
9.35	" Pulj, Rovinj
11.15	" Hrpelje, Ljubljana, Dunaj
6.15 zveč.	" Pulj, Rovinj, Dunaj, Ljubljana
9.50	brzovl. Pulj, Rovinj, Dunaj
9.25	" Hrpelje, Divača (samo ob nedeljah in praznikih)

Odhod in prihod parnikov.

V Žavljce preko Sv. Marka, Škedenja, Sv. Sobote, Milj ob 7.15, 9, 11.30 predp. 2.15 pop. Prihod 8.—, 10.— predp. 12.10, 3.25, 4.45 pop.

V Milje 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp. 2.30, 4.15 (preko Sv. Marka) 6.15 pop. Prihod 7 (preko Sv. Marka), 8, 9.30 (pošta) predp.: 1.30, 3.30 (pošta), 5.30 pop. Ob ned. in prazn. 8 (pošta), 9.30, 12 (pošta) predp.: 3.—, 4.30, 7.15 pop. Prihod: 6.30 (preko Sv. Marka) 8.—, 9.30 (pošta) predp.: 2.—, 3.45 (pošta) 6.30 pop.

V Koper 7.50 predp., 12.05 (pošta) 3.—, 4.15 (pošta) pop. Dohod 6.45, 9.— (pošta) predp. 1.30, 3.— (pošta). Ob ned. in prazn. 7.50 predp., 12.05 (pošta), 5.— pop. Dohod: 6.45, 9.— (pošta) predp., 4.— (pošta) pop.

V Piran preko Izole 12.30, 3.— pop. Dohod preko Izole 6.30, 7.— predp. Ob ned. in prazn.: 11.30 in opoldne. Dohod: 6.30, 7.— zjutraj (parnika „Istria“ in „Portorose“).

V Umag vsak dan razm. nedelj ob 4 pop. Dohod 6.— zjutraj.

V Rovinj preko Pirana, Cittanove, Poreča vsaki pond., sredo, petek 7.30 zj. Dohod torek, četrtek, sobota ob 7. uri zjutraj.

V Pulj preko Pirane, Cittanove, Salvore, Poreča, Vrsara, Rovinja in Fasane ob 6.45 zjutraj vsak dan. Dohod 2 pop.

V Miramar 10.45 predp. 3.15 pop. Dohod 1.30 6 pop.

Furlanska železnica.

Odhod iz Trziča:

7.48 pdp., 1.53, 6.25 pop. preko Červinjana v Italijo 10.42 " in 10.48 zvečer do Červinjana.

Dohod v Trzič:

7.20, 2.45, predp., 5.48, 10.33 pop. iz Italije preko Červinjana, 1.35 pop. iz Červinjana.

Odda se v najem ali na prodaj veliko posestvo v Solkanu pri Gorici

obsegajoče hišo z vrtom ob cesti, dve veliki brajdi z novimi nasadi ter obširno njivo. Hiša je na jako lepem kraju, primernem za gostilno ali trgovino.

Pismene ponudbe naj se pošiljajo na naslov: „Posestvo“, na upravnništvo „Soča“ v Gorici.

NAZNANILO.

Vsem onim cenjenim gostom, kateri so se pritoževali, da ne pridejo v mojo gostilno več dokler bo notri Italijan, naznanjam, da istega ni več.

O tej priliki se priporočam starim gostom, prijateljem in znancem za mnogobrojen obisk. Spoštovanjem udani

Fran Valetič
gostilničar.

Costilna

Andemo de Franz

Via della Geppa št. 14.

toči izvrstno belo vipavsko ter istrsko in dalmatinsko črno vino. Dobra kuhinja, domače klobase. Gostilna je odprta vedno do 1. ure popolnoč. Za obilen obisk se priporoča

Jožef Furlan.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah za enkratno insercijo se plača po 1 svč. za besedo; za večkratno in crejlo pa se cena primeroma znižuje. Oglasi za vse leto za enkrat na enen, stanje po 10 gld. ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 gld.

V Trstu.

Posredov. luica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negozianti 1, daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk letošnje svetovne razstave v Parizu.

Krème.

Perhauc Jakob ulica Acquedotto 8 Zaloga vsakovrstnih vin in butelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan ulica Media št. 3., toči črna in bela vina in pivo prve vrste kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Ložič Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo

Potočnik Fran imagoštilno v ulici Ireneo št. 2., toči istrsko, dalmatinsko in belo vipavsko vino ter Steinfeldsko pivo vsaki čas mrzel jedi. Odprto vedno do polnoči.

Obuvala.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 29. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Pekarne in sladčičarne.

Jak. Perhauc Ulica Stadion št. 20, pekarna in sladčičarna, svež kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni »Commercio« in »Tedesco« ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

Zaloga dog in sodarski mojster.

Abram Fran Ulica S. Francesco št. 2. Trgovec z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Trgovec.

Fran Hitty Ulica Barriera vecchia št. 13 prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj trgovec, ulica Sv. Caterina št. 9, priporoča svojo zalogo kolonialnega blaga na debelo in na drobno. Razposilja na deželo proti povzetju.

Oglje in drva.

Muha Josip v ulici del Torro št. 12 priporoča svojo dobro preskrbljeno zalogo oglja in raznega kuriva kakor premoga, koka, trdega lesa itd. Svoji k svojim!

Mesar.

T. Zadnik mesar, ulica S. Francesco 16, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

Mlin na par.

Valentin Skočir ima v ulici Giulia št. 309 mlin na par, kjer melje vsakovrstne turske mele. Trgovec pošilja na dom točno in po najnižji ceni. Za zasebnike melje po nizki pristojbini. Za kakovost blaga se jamči.

Podučevanje jezikov.

Jurca Katinka v ulici Valdirivo št. 17 I. nads. podučuje doma ali zunaj francoski, nemški, slovenski in italijanski jezik v najkrajšem času po najnovejših metodah.

V Gorici.

Civilni in vojaški krojač.

C. kr. privilegirani kroji vsakemu koj razumijivi krojiti

Martin Poveraj v Gorici na Travniku št. 221. n ima izbornu zalogo vsakovrstne blaga za obleke iz inozemskih in avstrijskih tovarn in gotovih oblek, dežnikov in sobnih plaščev za vsako sezono. Vse po najnovejši modi.

Vosčene sveče.

J. Kopač svečar v Gorici ulica Sv. Antona št. 7 izdeluje sveče iz pristnega čebelnega voska. Za pristnost jamči s 2000 k. Za obilne naročbe se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim oskrbnikom ter slavnemu občinstvu.

Voščilo (biks) in usnje.

Glavno zalogo voščila [biksa] družbe sv. Cirila in Metoda in tvorniško zalogo vsakovrstnega usnja ter vseh potrebnih za čevljarje ima Ivan Drufova v Gorici na Travniku št. 5. Podružnica v Sezani in Komnu. Naročbe se točno izvrše.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jesilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svojo stroko spadajočih del. **Anton Brešček, Gorica, Gosposke ulice št. 14.** Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

100.000 kron
1 x 2.000 1 x 1.000 kron itd. itd.

izračljivi na željo po 20% odbitku v gotovini, zamorejo se dobiti z eno samo srečko

velike dobrodelne loterije
v korist poliklinike (bolnišnice) v Budapešti

Zadnje srečkanje
nepreklicno 6. marca.

Srečke po 1 krono

prodajo: Jos. Bolaffio, Aleks. Levi, Mandel & C., Schiffmann, Izn. Neu mann, „Il Mercurio Triestino“.

! Zadnje dni!

VEKOSLAV PLESNIČAR

X X X TRGOVINA JESTVIN X X X

Trst — Via Giulia št. 25 — Trst.

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem prevzel že dobro poznano prodajalnico jestvin G. Grattoni, katero sem popolnil z najboljšim in svežim kolonialnim blagom kakor: **kava, riž, olje, testenine, sir, maslo, moka, raznovrstna fina vina v buteljkah** ter sploh vse jestvine.

Posiljam blago na deželo po poštnem povzetju, v mestu je donosanje na dom brezplačno.

Nadejaje se obilne podpore slavn. občinstva v mestu in na deželi, beležim spoštovanjem udani

Vekoslav Plesničar, trgovec.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je ista tako prijetna in zdrava kavina pijača?

Zato, ker še vsi ne vedo, katere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava od bobove kave, ki skoz en ekstrakt iz rastline bobove kave pridobi le duh in okus bobove kave, ne pa njene zdravju škodljive lastnosti. Združuje toraj na dober način koristne lastnosti domačega sladnega preparata s prečiščeno kavo bobove kave.

Res je, da bo Kathreiner Kneipp-ova sladna kava v prid zdravju od milijonov ljudi in v stotisoč družinah vsaki dan použita, želeli pa bi bilo v korist vseh, da bi ta res družinska kava vsled njenih dobrih lastnosti, povsod in zlasti v vsaki družini se nabijala.

Kathreiner Kneipp-ova sladna kava služi sploh za primes k bobovi kavi, katere okus slajša in za uživanje mileje napravi. Dela kavi bolj ukusno barvo in odstrani znane zdravju škodljive lastnosti bobove kave popolnoma. Priporoča se z eno tretjino Kathreiner-ove kave in dve tretjine bobove kave začetni in polagamo na polovicovsake kave iti.

Neprecenljiva lastnost Kathreiner Kneipp-ove kave obstoji pa v tem, da se v kratkem času tudi popolnoma slima lahko pije, kar prav dobro tekne. Kjer se bobova kava popolnoma poizusti prepove, je ta najboljša nadomestilo in bo ženskam, slabotnim in bolnim osebam kot lahko prebavljiva, krideljujoča in krepčujoča pijača priporočena.

Fo zdravniške izkušnje naj se rastujoči mladini, posebno mladim dečkom, nobeno drugo kavo uživati ne da. Skozi upeljava Kathreiner Kneipp-ove sladne kave, bo tudi v najmanjši družini veliko prihranjeno. En poskus zadostuje, da se ista stalno upelje.

Kathreiner Kneipp-ova kava se ne sme nikoli odprta prodajati. Prava je samo v znanih helih izvršnih zavojih z podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom »Kath ein er«.

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu in p. n. g. potnikom, da sem prevzel nov in elegantno opremljen

Hôtel Sušak
s 25 ukusno urejenimi sobami.

in sicer z eno in dvema posteljama, od 120 stotink (60 nvč.) naprej. Hótel ima posebno veliko dvorano, ter posebne prostore, kakor kavarno in še posebej dvorane za društva.

Omnibusi prihajajo k vsakemu vlaku in prevažajo p. n. potnike po isti ceni kakor reški, a razven tega dohaja do hótela električni tramvaj. Potnikom so kočije in vozi na razpolago.

Restavracija je preskrbjena z izvrstno domačo in dunajsko kuhinjo; domača vina so iz velič kleti velikega župana blag gosp. dra. Vladimira Nikolica Poljanskega, ravno selaj nakupljena, kakor tudi vsakovrstn primorska in inozemska vina, ter Plzensko izbornu „Pschorrbräu pivo“ in vsakovrstni likerji.

V hótelu se nahaja malo, a zraven hótela veliko parno kopalnišče „Bona“ in v bližini morsko kopalnišče, kamor vozi omnibus vsake pol ure. Zraven hótela se nahaja kroglišče.

Zagotavljam točno in solidno postrežbo, ter priporočuj se slavnemu občinstvu in p. n. potnikom za mnogobrojne obiske, beležim z odličnim spoštovanjem

Vinko Sulentič,
hótelier.